

מדת בדת

לע"נ מרן רבי יחזקאל בן רבי
יעקב חיים סרנא זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליזון 160 פרשת שופטים תשע"ה

שיעור חזקת חזמי בדרך קצרה

נדרים פט-צא נזיר ב-ה

דף צ ולכלך עצמו בטיט להראות שהוא צריך לבריות, ובא לרב חסדא, ואמר רבא שרק רב אחא בר רב הונא שהוא אדם גדול יכול להתחכם כך שהוא סובר שכמו שנחלקו ר' נתן ורבנן בהפרה אם צריך שיחול הנדר כדי להפר אותו כך נחלקו לענין שאלה, אך רב פפי סובר שנחלקו רק בהפרה שלר' נתן ההפרה היא רק כשחל הנדר, שכתוב וחפרה הלבנה והיינו שההפרה היא רק כשחל בנה, ורבנן למדו מהפסוק מפר מחשבות ערומים שגם מחשבה בלבד ניתן להפר, ובשאלה לכו"ע החכם מפר רק כשחל הנדר שכתוב לא יחל דברו, ולכאורה יש להוכיח מבריייתא שאומרת שאם אמר קונם שאיני נהנה לפלוני ולמי שאשאל עליו נשאל על הראשון ואח"כ נשאל על השני ואם נאמר שניתן להשאל גם קודם חלות הנדר א"כ יכול להקדים להשאל למי שירצה, אך יש לדחות שלא ידוע מי הוא הראשון ומי הוא השני אם לשאלה או לנדר, אלא יש להוכיח מבריייתא אחרת באמר קונם שאיני נהנה לפלוני הריני נזיר לכשאשאל עליו נשאל על נדרו ואח"כ נשאל על נזרו, ואם נאמר שניתן להשאל גם קודם חלות הנדר יוכל להשאל קודם על מה שירצה או הנדר או הנזירות, ויש לדחות שבריייתא זו היא לדעת ר' נתן.

רבינא אומר שמרימר אמר לו בשם אביו בשם רב פפי שר' נתן ורבנן נחלקו רק בהפרה אך בשאלה לכו"ע מופר גם קודם שחל הנדר שכתוב לא יחל דברו, אפילו דיבור בלי מעשה עמוד ב והקשו על זה מהבריייתא לעיל שנשאל על הראשון ואח"כ על השני, ודחו כדלעיל שלא יודעים מי ראשון ומי שני אך מהבריייתא של נזירות ונדר שנשאל קודם על הנדר זה ראייה גמורה שלא כמרימר.

משנה במשנה ראשונה אמרו שג' נשים יוצאות עם כתובתן, האומרת טמאה אני לך, השמים ביני לבינך שאינו יורה כחץ, והאומרת נטולה אני מהיהודים, ולמשנה אחרונה האשה אינה נאמנת כדי שלא תתן עיניה באחר ותקלקל על בעלה, ואשה שאומרת טמאה אני לך תביא ראייה לדבריה, והאומרת השמים ביני לבינך יעשו דרך בקשה, והאומרת נטולה אני מהיהודים יפר חלקן והיא תשמש אותו אך היא תהיה נטולה מהיהודים. גמרא האומרת טמאה אני לך לרב ששת יכולה לאכול בתרומה כדי שלא יוציאו לעז על בניה, ורבא סובר שלא תאכל כיון שיכולה לאכול חולין, ורבא אומר שרב ששת יודה שאם התאלמנה לא תאכל שכבר אין חשש לעז כי יאמרו שעכשיו היא נאנסה.

רב פפא אומר שרבא שאל אותם אם לאשת כהן שנאנסה יש כתובה או לא, האם אונס אצל כהן זה כרצון אצל ישראל וא"כ אין לה כתובה, או שהיא יכולה לומר לו מצדי איני טמאה לבעל, דף צא אך השדה שלך נסחפה שהאיסור הוא מצדך, וענו התלמידים לרבא שיש להוכיח כן ממשנתנו שהאומרת

דף פט הבעל מפר מה שנדרה ברשותו, שאם אמרה הריני נזירה לאחר ל' מופר לה גם אם התאלמנה או התגרשה תוך ל', ואם נדרה והתגרשה באותו יום והחזירה באותו יום אינו יכול להפר, והכלל הוא שאם יצאה שעה אחת לרשות עצמה אינו יכול להפר. גמרא אלמנה או גרושה שאמרה הריני נזירה לכשאנשא ונשאת, לר' ישמעאל הבעל יכול להפר, ולר"ע אינו יכול להפר ואשה שאמרה הריני נזירה לכשאתגרש והתגרשה, לר' ישמעאל לא יפר ולר"ע יפר (והסימן הוא יל"י, שבמקרה א' לדעה א' יפר ולדעה ב' לא יפר ובמקרה ב' לדעה א' לא יפר ולדעה ב' יפר) ר' ישמעאל למד מהפסוק ונדר אלמנה או גרושה שאין מופר רק כשהנדר בשעת אלמנות או גירושין, ור"ע למד מהפסוק כל אשר אסרה על נפשה שאין מופר רק כשאיסור הנדר בשעת אלמנות או גירושין, ואמר רב חסדא שדברי המשנה בנזרה לאחר ל' זה כדעת ר"ע, ואביי סובר שגם ר' ישמעאל יודה כשהיא תולה בימים כיוון שיתכן שאחר ל' יום היא תהיה נשואה או שלא, לפי תנאו, אך הבריייתא תלתה בנישואין לכן סבר ר' ישמעאל שרק כשנודרת תחתיו יפר.

מה שכתוב בנערה מאורסה זה הכלל בא לרבות שגם כשהלך האב או שלוחיו עם שלוחי הבעל שהוא יכול להפר, ומה שכתוב זה הכלל בנשואה בפרק שלנו בא לרבות כשמסר האב או שלוחיו לבעל או שלוחיו שהיא נקראת נשואה ואין הבעל מפר בקודמין.

משנה ישנן ט' נערות שנדרהין קיימין: כשנדרה בוגרת והיא יתומה, נערה שנדרה ובגרה כשהיא יתומה, עמוד ב נערה שנדרה ועדיין לא בגרה והיא יתומה, בוגרת שמת אביה, נערה שבגרה ומת אביה, נערה שנדרה ומת אביה ובגרה, בוגרת שנדרה ואביה קיים, נערה שנדרה ובגרה ואביה קיים, ר' יהודה סובר שגם המשיא בתו קטנה והתאלמנה או התגרשה וחזרה אליו, היא עדיין נערה. גמרא רב יהודה אומר בשם רב שמשנתנו שמונה ט' זה כר' יהודה אך רבנן מנו ג' נערות שנדרהין קיימין, בוגרת ויתומה ויתומה בחיי האב.

משנה אם אמרה קונם שאיני נהנית לאבא ואביך אם אני עושה על פיך, או שאמרה שאיני נהנית לך אם עושה אני על פי אבא ואביך יפר. גמרא ישנה ברייתא שבאומרת איני נהנית לאבא ואביך אם אני עושה לפיך לר' נתן לא יפר ולחכמים יפר, וכן אם אמרה נטולה אני מהיהודים לר' נתן לא יפר ולחכמים יפר.

אדם אחד אסר הנאה מהעולם עליו אם ישא אשה קודם שסיים ללמוד את כל ההלכות, ורץ בכל יכלתו במקלו ותרמילו ולא הצליח לגמור, ורב אחא בר רב הונא הטעה אותו שיוכל להנשא ותהיה ההנאה מותרת לו, והוא נשא אשה,

טמאה אני לך יש לה כתובה, ואם מדובר באשת ישראל, ברצון אין לה כתובה ובאונס היא לא אסורה על בעלה אלא מדובר באשת כהן, וברצון אין לה כתובה כאשת ישראל אלא מדובר באונס ויש לה כתובה.

הסתפקו באשה שאמרה לבעלה גירשני אם נאמנת, ורב המנונא הביא ראייה ממשנתנו שגם למשנה אחרונה שהאומרת טמאה אני לך אינה נאמנת כי לא אכפת לה לשקר בדבר שבעלה אינו יודע, אך גירושין זה דבר שהוא יודע ואין אשה מעיזה פניה כנגד בעלה, ורבא דחה שגם למשנה ראשונה שהיא נאמנת כי אשה לא עשויה להוציא על עצמה שזינתה אבל כאן שלפעמים קשה לה עם בעלה וא"כ היא מעיזה לומר שהוא גירשה, ורב משרשיא מקשה על רבא מהשמים ביני לבינך שלמשנה ראשונה נאמנת למרות שזה דבר שיש לה בושה ואם זה לא אמת לא היתה טוענת כך, ויש לומר שרבא מודה בטענה שאינו יורה כחץ שלולא שהיה כך היא לא היתה טוענת טענה כזו, אך קשה על רב המנונא מהשמים ביני לבינך שלמשנה אחרונה אינה נאמנת ולכאורה אין אשה מעיזה כנגד בעלה, ויש לומר שהיא מעיזה לטעון טענה זו שהיא חושבת שאף שבעלה יודע בביאה, אך אינו יודע אם הוא יורה כחץ.

אשה אחת נהגה לרחוץ ידי בעלה אחר תשמיש ויום אחד הביאה לו מים לרחוץ ואמר לה בעלה שלא שמשו עכשיו אמרה לו אם זה לא אתה **עמוד ב** א"כ זה אחד מהנכרים מוכרי הבשמים שהיו כאן היום, אמר ר"נ שאינה נאמנת כי עיניה נתנה באחר.

אשה אחת לא היתה שלמה עם בעלה וכששאל אותה מדוע, אמרה לו שמעולם לא הכאיב לה בתשמיש כמו היום אמר לה שלא שמשו היום אמרה לו א"כ זה אחד מהנכרים מוכרי הנפט, אמר ר"נ שאינה נאמנת כי עיניה נתנה באחר.

אדם אחד נחבא בבית אשת איש וכשבא בעלה פרץ הנואף את הגדר של ההוצין וברח, אמר רבא שהיא מותרת שאם הוא נאף הוא היה נחבא ולא בורח.

נואף אחד בא לבית אשת איש וכשבא בעלה הלך הנואף וישב אחורי המסך שאחורי הדלת, ובבית היו שחליים שנחש טעם מהם והבעל רצה לאכלם, ואמר לו הנואף שלא יאכל מהם, אמר רבא שהאשה מותרת שאילו היה ניאוף היה נוח לו שהבעל יאכל וימות, כמו שכתוב נאפו ודם בידיהם, ולכאורה זה פשוט, ויש לומר שיתכן שבאמת היה ניאוף והוא אמר כך כדי שהבעל יחיה והאשה תהיה עליו כמים גנובים ונאמר מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם, קמ"ל שלא אומרים כך והיא מותרת.

ת.ו.ש.ל.ב.ע

מסכת נזיר

פרק כל כינויי

דף ב

משנה כל כינויי הנזירות חלים כנזירות, האומר אהא הוא נזיר, וכן האומר אהא נאה הוא נזיר, האומר נזיק נזיח פזיח הרי הוא נזיר, האומר הריני כזה הריני מסלסל הריני מכלכל הרי עלי לשלח פרע הרי הוא נזיר, האומר הרי

עלי צפרים, לר"מ הוא נזיר ולחכמים אינו נזיר. **גמרא** מה ששנה רבי מסכת נזיר בסדר נשים כי הוא עמד על הפסוק והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר, ומי גרם לעבירה יין, ונאמר שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מהיין.

יש להקשות שהמשנה פותחת בכינויים ובהמשך היא מפרשת ידות נזירות, אמר רבא או כדי, שחסר במשנה ויש להוסיף כל כינויי נזירות כנזירות וכל ידות נזירות כנזירות ואלו הם ידות האומר אהא, אך יש להקשות שיש לפרש כינויים בתחילה, ויש לומר שהתנא מפרש במה שסיים, כמו שכתוב במה מדליקין ובמה אין מדליקים והמשנה ממשיכה אין מדליקין, וכן במה טומנים ובמה אין טומנים ומפרשים אין טומנים, וכן במה אשה יוצאה ובמה אינה יוצאה ומפרשים לא תצא אשה, אך קשה שכתוב במה בהמה יוצאה ובמה אינה יוצאה ומפרשים יוצא גמל, וכן יש נוחלין ומנחילין נוחלין ולא מנחילין מנחילין ולא נוחלין לא מנחילין ולא נוחלין, ומפרשים תחילה אלו נוחלין ומנחילין, ויש לומר שלפעמים מפרשים ממה שסיימו ולפעמים ממה שהתחילו, ובאיסור של האדם עצמו מתחילים לפרש את מה שאסור אך בבהמה שהאיסור באדם הוא אגב הבהמה פירשו קודם את ההתר, **עמוד ב** וכיש נוחלין פרשו קודם את עיקר הנחלה, ומה שכאן התחילו לפרש ידות כי למדו אותם מדרשא ולכן זה חביב להקדים לפרשו, ומה שלא התחיל בידות כי התנא מתחיל בעיקר קרבן והוא מפרש קודם את החביב לו.

האומר אהא הוא נזיר, אך לכאורה ניתן לומר שאהא הכוונה לתענית, ושמואל מבאר שהמשנה מדברת כשנזיר עובר לפניו, ומשמע שבלי זה לא היה חל נזירות ששמואל סובר שידיים שאין מוכיחות הם לא ידיים, ויש לדחות שכשנזיר עובר לפניו אין להסתפק במשהו אחר, אך כשאין נזיר עובר לפניו ניתן לומר שאהא הכוונה שיהיה בתענית, אך יש להקשות שגם בעובר לפניו הוא התכוון לפטרו מקרבנותיו, ויש לומר שהוא אומר שבלבו הוא התכוון לנזירות והחידוש הוא שלא צריך פיו ולבו שוים שיבינו מפיו את מה שבלבו, אלא הוא יכול לפרש את דבריו.

המשנה אמרה שבאמר אהא נאה הוא נזיר, ולכאורה יש לומר שהוא התכוון להתנאות במצוות, כמו שדרשו בפסוק זה קלי ואנוהו שיש להתנאות במצוות לעשות סוכה נאה לולב נאה ציצית נאה ולכתוב ס"ת נאה ולכרכו בשיראין נאים, ושמואל מבאר שהוא תפוס בשערו ואומר אנאה, אך יש להקשות שנזירות היא דבר עבירה ואיך הוא מתנאה בה,

דף ג ויש לומר שגם לר"א הקפר שאומר שנזיר הוא חוטא זה רק בנזיר טמא שהוא סתר את הימים שנהג נזירות, כמו שכתוב והימים הראשונים יפלו ולכן חששו שהוא יעבור על נזירותו, אך נזיר טהור אינו נקרא חוטא.

באומר הריני כזה הוא נזיר, לכאורה גם בתפוס בשערו הוא אינו מתכוון לנזירות אלא לגידול שער, ושמואל מעמיד גם כאן שנזיר עובר לפניו.

הריני מסלסל הוא נזיר, סלסול הוא בשיער כמו שאמרה אמתו של רבי לתלמיד אחד שהיה תפוס בשערו, עד מתי אתה מסלסל בשערך, אך לכאורה ניתן לומר שמדובר על התורה שעליה נאמר סלסלה ותרוממך ושמאל מעמיד שמדובר בתפוס בשערו, וא"כ כוונתו לשיער.

הריני מכלכל הוא נזיר וכלכול הוא בשיער כמו ששנינו בהוצאת סיד בשבת שאמר ר' יהודה ששיעורו כדי לסוד כלכול ואמר רב בת צידעא, אך קשה שאולי כוונתו לזון עניים כמו שכתוב ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו, ושמאל מעמיד שמדובר שהוא תפוס בשערו.

האומר עלי לשלח פרע הוא נזיר, לכאורה הכוונה לגידול שיער כמו שכתוב שלחך פרדס רימונים, אך ניתן לומר שכוונתו להעברת השיער כמו שכתוב ושולח מים על פני חוצות, ויש לומר שהתנא לומד בגזירה שוה פרע פרע שכתוב קדוש יהיה גדל פרע, ולגבי כהנים כתוב ופרע לא ישלחו, ועוד י"ל שושולח מים הכוונה לגידול, כמו שתרגם רב יוסף כד משקינ מים לפירא ורבי.

ר"מ סובר שהאומר צפרים כוונתו לנזירות וביאר ר"ל שהוא קיבל עליו צפרים שסמוכים בפסוק לשיער, בפסוק עד די שעריה כנשרין רבה וטפרוהי כצפרין, וסובר ר"מ שאדם מתפיס במה שסמוך לו, **עמוד ב** ורבנן סוברים שאדם לא מתפיס במה שסמוך לו, ור' יוחנן סובר שהם לא חלקו בפסוק הזה אלא טעמו של ר"מ שחוששים שהוא התכוון לקבל עליו צפורי נזיר טמא, ואין לומר שכוונתו לצפורי נדבה כי הוא לא אמר הרי עלי קן, אך קשה שאולי כוונתו לצפורי מצורע, ויש לומר שמדובר שנזיר עובר לפניו, אך לכאורה כוונתו לפטרו מקרבנותיו של נזיר טמא, וצ"ל שמדובר שנזיר טהור עובר לפניו, ונחלקו ר' יוחנן ור"ל במקרה שאמר שהוא מקבל עליו צפורים הסמוכים לשיער, שלר' יוחנן הוא נזיר רק בנזיר עובר לפניו, ולר"ל הוא נזיר גם כשאין נזיר עובר לפניו, אך לכאורה אין תנא שחולק על כך שאדם מתפיס במה שסמוך כי כתוב בברייתא שהאומר ימין הוא שבועה, ולכאורה זה בגלל הפסוק וירם ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בחי העולם, ויש לומר שכולם מודים בימין, שימין עצמו זה שבועה כמו שכתוב בברייתא שהאומר ימין זה שבועה שכתוב נשבע ה' בימינו וגם בשמאל זה שבועה שכתוב ובזרוע עוזו.

משנה האומר הריני נזיר מהחרצנים ומהזגים ומהתגלחת ומהטומאה הוא נזיר וכל שאר איסורי נזירות עליו. **גמרא** משנתינו לא כר"ש שאומר שלא חל נזירות עד שידור מכולם ולרבנן נעשה נזיר גם כשנודר מאחד מהם וטעמו של ר"ש שכתוב מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג, ורבנן לומדים מהפסוק מיין ושכר זייר, ור"ש לומד מהפסוק הזה שנאסר ביין מצוה כיינ הרשות ולכאורה היינו קידוש והבדלה,

דף ד אך לכאורה בדבר שהוא מושבע ועומד מהר סיני לא חל נזירות, אך ניתן לומר ששבועה חלה כדברי רבא כשאמר שבועה שאשתה ואח"כ אמר הריני נזיר שחלה הנזירות על השבועה, ורבנן לא למדו רק לגבי יין מצוה שא"כ מספיק לכתוב יין, וכתבו שכר ללמוד שחל נזירות

גם כשקיבל עליו בדבר אחד, ולר"ש כתוב שכר ללמוד מזה לענין נכנס למקדש שכתוב יין ושכר אל תשת אתה ובניך שכמו שבנזיר נאסר רק יין המשכר ולא שאר משקים כך במקדש, ולא כדעת ר' יהודה שאפילו אם אכל דבילה קעילית ודבש וחלב ונכנס למקדש חייב, ועוד י"ל שלר"ש אין איסור חל על איסור שהוא פטר אוכל נבילה ביו"כ מוכרת, ורבנן למדו מהפסוק מכל אשר יעשה מגפן היין ללמד שאיסורי נזיר מצטרפים זה עם זה, ולר"ש א"צ צירוף, שהוא סובר שבכל האיסורים חייבים מלקות גם באכילה בלי שיעור ששיעור כזית נאמר רק לענין חיוב קרבן.

משנה אם אמר הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דלילה כמי שעקר דלתות עזה, וכמי שניקרו פלשתים את עיניו הרי הוא נזיר שמשון. **גמרא** צריך לומר את כל הפרטים שלא נאמר שהוא כשמשון אחר ואם אמר כבן מנוח אינו מספיק כי יש שנקרא כך לכן יש להוסיף כבעל דלילה וכמי שניקרו פלשתים את עיניו.

משנה החילוק בין נזיר עולם לנזיר שמשון שנזיר עולם מקל בתער בהכבדת שערו ומביא ג' בהמות ואם נטמא מביא קרבן טומאה ואילו נזיר שמשון אינו מקל בהכבדת שער ואינו מביא קרבן טומאה. **גמרא** לכאורה עדיין לא מוזכר במשנה קודם לכן נזיר עולם, ויש לומר שחסר במשנה ויש להוסיף שהאומר נזיר עולם הוא נזיר ומה בינו לבין נזיר שמשון וכו'.

עמוד ב לכאורה משמע שנזיר שמשון אינו מביא קרבן טומאה אך חל עליו איסור טומאה, לכאורה זה לא כמחלוקת ר"ש ור' יהודה, שלר' יהודה נזיר שמשון מותר להטמא למתים שמצאנו שמשון עצמו נטמא, ור"ש סובר שהאומר הריני נזיר שמשון לא אמר כלום שגם בשמשון עצמו לא מצאנו שיצאה נזירות מפיו, וא"כ משנתינו לא כר' יהודה שלשיטתו מותר לו להטמא לכתחילה ולר"ש לא חלה כלל נזירות שמשון, ויש לומר שמשנתינו כר' יהודה, וכתבו אם נטמא אגב שכתוב כן בנזיר עולם.

לכאורה נחלקו ר' יהודה ור"ש במחלוקת ר' יעקב ור' יוסי באומר הרי עלי כבכור שר' יעקב אוסר ור' יוסי מתיר, ולכאורה ר' יהודה סובר כר' יעקב שלא צריך לידור בדבר הנידר, ור"ש כר' יוסי שצריך לידור בדבר הנידר, ויש לומר שלכו"ע צריך דבר הנידר ור' יעקב ור' יוסי נחלקו רק לגבי בכור שר' יעקב סובר שכתוב בנדר לה', לרבות את הבכור, ור' יוסי סובר שמלה' מרבים רק חטאת ואשם ועדיף לרבות אותם כי מתפיסים אותם בנדר ואילו בכור לא מתפיסים בנדר וקדושתו מאיליו, ור' יעקב סובר שגם בבכור מתפיסים בנדר, כמו ששנינו שאמרו בבית רבינו שאם נולד בכור בעדרו מצוה להקדישו שכתוב הזכר תקדיש, ור' יוסי סובר שהגם שמצוה להקדישו אך הוא קדוש גם כשלא מקדישים אותו, ומה שכתוב לה' בנזיר זה כמו שאמר שמעון הצדיק שלא אכל מימיו אשם נזיר טמא חוץ מאדם אחד שבא מהדרום יפה עיניים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים, ואמר לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לו שהוא היה רועה לאביו בעירו ויום אחד כשהלך

מה שכתוב בפסוק מקץ ארבעים שנה ר' נהוראי אומר בשם ר' יהושע שזה מקץ מ' שנה ששאלו להם מלך ושנינו שהשנה ששאלו ממלך היא שנה עשירית למנהיגותו של שמואל הרמתי.

משנה סתם נזירות היא ל' יום. **גמרא** ר' מתנא לומד מהפסוק קדוש יהיה, יהיה בגמטריא ל', ובר פדא אומר שזה כנגד כ"ט פעמים שכתוב נזיר נזרו בפרשת נזיר, ור' מתנא לא למד מנזר נזרו שלומדים את חלקם לדרשות אחרות כגון מיין ושכר יזיר שבא לאסור יין מצוה כיון הרשות, ומכי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לומדים שנזירות חלה על נזירות, **עמוד ב** ובר פדא אומר שכיון שאין אחד מהם שלא בא לדרשה ממילא ניתן ללמוד מכולם למנין, לכאורה יש להביא ראיה לרב מתנה ממשנתנו שאומרת סתם נזירות ל' יום כי לבר פדא מספיק כ"ט יום, ובר פדא יבאר שכיוון שביום הל' הוא מגלח ומביא קרבנותיו לכן שנו במשנה שלושים, אך יש להביא ראיה מהמשנה לקמן שמי שאמר הריני נזיר מגלח ביום הל"א וזה מובן רק לרב מתנא שמגלחים אחר ל' אך לבר פדא יכול לגלח כבר ביום הל', אך מהסיפא יש להביא ראיה לבר פדא שאם גילח ביום הל' יצא ולרב מתנא לא יצא כי זה בתוך מנין הנזירות, ובר פדא יבאר את הרישא שנעשה כאומר שלושים שלמים שאז מגלח ביום הל"א, ורב מתנא יבאר את הסיפא שגילח ביום ל' יצא כיון שמקצת היום ככולו א"כ זה אחר מנין הנזירות, אך קשה לרב מתנא מהסיפא שאם אמר הריני נזיר שלושים יום אם גילח ביום ל' לא יצא, ולכאורה נאמר שמקצת היום ככולו, ויש לומר שמדובר באומר שלמים, ויש להביא ראיה מהמשנה שאומרת שמי שנזר ב' נזירות מגלח את הראשונה ביום ל"א ואת השניה ביום ס"א, וזה מובן רק לרב מתנא כי לבר פדא יכול לגלח ביום הל'.

לשאוב מים ממעיין הסתכל בכבואה שלו ופחו יצרו עליו וביקש לטורדו מהעולם ואמר לו ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שסופך להיות רימה ותולעה העבודה שאגלחך לשמים ועמד שמעון הצדיק ונשקו על ראשו ואמר לו כמותך ירבו נזירים בישראל ועליך נאמר איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה'.

לכאורה מצאנו בפסוק שמשוון היה נזיר שכתוב כי נזיר אלוקים יהיה הנער מן הבטן, ויש לומר שרק המלאך אמר כן.

מה שאמר ר' יהודה שמשוון נטמא אין להוכיח ממה שכתוב בלחי החמור הכיתי אלף איש, שיתכן שרק זרקה בהם ולא נגע בהם במותם, אלא יש להוכיח מהפסוק ויך מהם שלושים איש ויקח את חליצותם, אך יש לדחות שהוא הפשיטם קודם שהרגם, אך יש לדייק ממה שכתוב ויך ויקח, אך יש לדחות שיתכן שעשאהם גוססים והפשיטם קודם מותם, אלא יש לומר שר' יהודה קבל את זה מרבותיו שהפשיטם אחר שמתו.

כתוב בכרייתא שרבי אומר שאבשלום היה נזיר עולם שכתוב ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את נדרי אשר נדרתי לה' בחברון, ונזיר עולם מגלח אחת ל"ב חודש שכתוב ויהי מקץ ימים לימים,

דף ה ולומדים גזירה שוה ימים ימים מבתי ערי חומה שהכוונה ל"ב חדש, לר' נהוראי מגלח אחת לל' יום, ולר' יוסי מגלח מערב שבת לערב שבת כדרך שמצאנו בבני מלכים שמתגלחים מערב שבת לערב שבת, אמנם רבי למד לענין גאולת קרקע שאין ימים פחות משנים, אך כאן הוא למד בגזירה שוה שזה י"ב חודש כי בב' ימים אין כובד, ואין לומר שהכוונה לב' שנים כמו שכתוב ויהי מקץ שנתיים ימים, כי לומדים ימים שכתוב בלי שנים מימים בלי שנים, ולא לומדים מימים שכתוב עם שנים, ואין לומר שימים זה אחת לל' יום כמו שכתוב עד חדש ימים שיש ללמוד ימים שכתוב בלי חדשים מימים בלי חדשים ולא מימים שכתוב עם חדשים, ואין ללמוד ממה שכתוב בבת יפתח מימים ימימה שזה אחת לג' חדשים כי לומדים ימים מימים ולא מימים שכתוב עם ימימה, ואף ששנו אצל ר' ישמעאל שניתן לדרוש גזירה שוה גם כשאין האותיות שוות שלמדו גזירה שוה בבית המנוגע שיבה של כהן מביאה, יש לדחות שזה רק כשאין דומה יותר אך כשיש דומה יותר יש ללמוד ממנו, ועוד י"ל שאין ללמוד מבת יפתח כי הזמן שם לא קבוע שאמנם כתוב ד' פעמים בשנה אך יתכן שלעתים באות אליה אחרי ב' חדשים ולעתים אחרי ד' חדשים.

לר' נהוראי מגלח אחת לל' יום כמו כהנים שמתגלחים אחר ל' יום שיש כובד וכך הוא בנזיר עולם.

לר' יוסי מגלח מערב שבת לערב שבת וההבדל בינו לאחיו שגם מסתפרים מערב שבת לערב שבת, שאחיו מתגלחים גם בערב יו"ט ואילו נזיר עולם מתגלח רק בערב שבת, ועוד חילוק ששאר אחיו מתגלחים כבר בבוקר של ערב שבת ואילו נזיר עולם מתגלח רק קרוב לשבת.